

Wandel- en fietsweekend Maasheggen/Maasduinen 15 - 17 juni 2018

natuurpunt Aartselaar

natuurpunt Hobokense Polder

Geknotte Es

Vrijdag 15 juni - voormiddag - Marc Meuris

Bezoek aan vogelparadijs Vivara

Op vrijdag 15 juni 2018 werden de deelnemers van het wandel- en fietsweekend in de Maasheggen en de Maasduinen om 10.30 u verwacht op de parking van het bedrijf Vivara (Overloonseweg 11C, Vierlingsbeek Noord-Brabant 5821 EE, Nederland). Zoals verwacht was iedereen ruim op tijd.

We waren dit jaar met 23 enthousiastelingen. Voor de meesten een blij weerzien, vol verwachting van wat men ons dit jaar weer zou voorschotelen, want het mag gezegd worden: wie eenmaal is mee ge-

weest, probeert er ieder jaar terug bij te zijn.

Een medewerker van het bedrijf verwelkomde ons in het bezoekerscentrum en gaf op korte tijd inzicht in hun producten en liet ons daarna genieten van de natuurtuin.

Vivara natuurbeschermingsproducten is specialist in producten voor een diervriendelijke tuin. Bij Vivara vindt u vogelvoer voor veel soorten tuinvogels en voer voor andere tuindieren, van zadenmixen tot vetbollen en vogelpindakaas. Maar ze hebben ook een ruim aanbod voederhuisjes, nestkasten en diervriendelijke planten. Ze ontwikkelen hun producten in nauwe samenwerking met natuurbeschermingsorganisaties zoals Natuurmonumenten, Vogelbescherming Nederland en Natuurpunt, enz... Zo verbeteren ze het leefmilieu van plant en dier. Van elk product dat men koopt, gaat een deel van de opbrengst naar deze partners.

Hun filosofie is om vogelvoer te produceren en op de markt te brengen dat aan de hoogste kwaliteitseisen voldoet. Een product zonder afvalbestanddelen en ontwikkeld in samenwerking met de Vogelbescherming.

Iedere vogel heeft zo zijn eigen voorkeur. Hoe meer soorten voer in de tuin, hoe groter de diversiteit aan vogels en dus het kijk-

Ook de zwarte zonnebloempitten zijn de meest olierijke op de markt – hoe hoger het oliegehalte, hoe meer voedingswaarde voor vogels.

Ook zijn ze erg calorierijk en daarmee een perfecte energiebron.

De zonnebloemkernen zijn van bakkerskwaliteit – vol goede voedingsstoffen en calorieën. Bij de zadenmixen vermijden ze onnodige opvul ingrediënten zoals graszaden, linzen etc., omdat deze de vogels weinig voedingswaarden bieden.

plezier! Al het voer bevat hoge voedingswaarden aan vetten, oliën, koolhydraten, mineralen en vitaminen. Bij de ontwikkeling van het voer is rekening gehouden met de voedselbehoefte van de verschillende vogelsoorten. Alle soorten vogelvoer van Vivara worden continu aan controles onderworpen en zijn gegarandeerd van topkwaliteit.

Buiten zaden beschikt Vivara ook over de nodige voedersystemen, nestkasten (houten, hout-betonnen, speciale voor o.a. de steenuil, de bosuil, met of zonder camera, de torenvalk, mussen, steenmarter, enz...)

Voor mee info raadpleeg je best hun website: www.vivara.nl

Stap 1: Alle ingrediënten van de producten zijn afkomstig uit kwaliteitsvoorraden.

Stap 2: De zaden worden bij Vivara geleverd, schoongemaakt, verwerkt en gemengd

Stap 3: De zaden(mixen) worden in het magazijn verpakt, klaar voor verzending.

Het 3-stappen proces

De eerste stap in het productieproces is het selecteren van de juiste ingrediënten voor het assortiment vogelvoer.

De ingrediënten worden zorgvuldig gekozen en komen via de beste inkoopkanalen binnen. Zo zijn ze er zeker van dat ze werken met ruwe materialen van de hoogste kwaliteit. De pinda's bijvoorbeeld hebben een oliepercentage dat 2% hoger ligt dan bij normale pinda's.

Na deze uitgebreide interessante informatie ontvangen we nog allen een goodiebag en begeleidde de gids ons naar de natuurtuin.

Wanneer vogels voeren?

Tuinvogels kan je het hele jaar voeren. Uit wereldwijd onderzoek is gebleken dat dit verantwoord en zelfs beter is.

Klimaatveranderingen en verstedelijking hebben ervoor gezorgd dat het aanbod van, en de vraag naar voedsel steeds verder uit elkaar

komen te liggen. Door jaarrond te voeren vergroot je de vitaliteit van de vogels.

Hierdoor overleven meer vogels de winter, broeden er meer vogels in het voorjaar en zullen in het voorjaar meer jonge vogels het nest verlaten.

Het voer moet hiervoor uiteraard wel de juiste kwaliteit hebben. Bovendien vullen vogels het voer dat ze van mensen krijgen aan met voer dat ze vinden in de natuur.

Kijk voor meer informatie op www.vogelbescherming.nl/wanneer-voeren.

wedstrijd – wedstrijd – wedstrijd – wedstrijd – wedstrijd – wedstrijd – wedstrijd

Wie aandachtig dit verslag gelezen heeft, zal gemerkt hebben dat sommige letters een andere kleur hebben. Scrabble ze in de juiste volgorde en je vindt een typisch Hollands woord voor voelvoer.

Je kan je antwoord mailen naar marc.meuris@gmail.com (uiterste datum van inzending: 6 februari 2019). Wie weet val je in de prijzen, en dan weet ik meteen dat je mijn verslag gelezen hebt.

De prijzen zullen uitgereikt worden op het feestelijk etentje van Natuurpunt Hobokense Polder op 9 februari.

Vrijdag 15 juni - nam. - Dirk en Mieke Vandorpe-Waets

“Groene-petjes” wandeling in de Maasheggen

Als ik het goed voor heb, waren we met 23 moedige wandelaars in het Nederlandse Maasdal Brabant Oost. Stel u voor: daar hebben ze nog onverharde wegen. Na een korte briefing van een dame met groen petje, stap-schoenen aan en goed ingesmeerd vertrokken we.

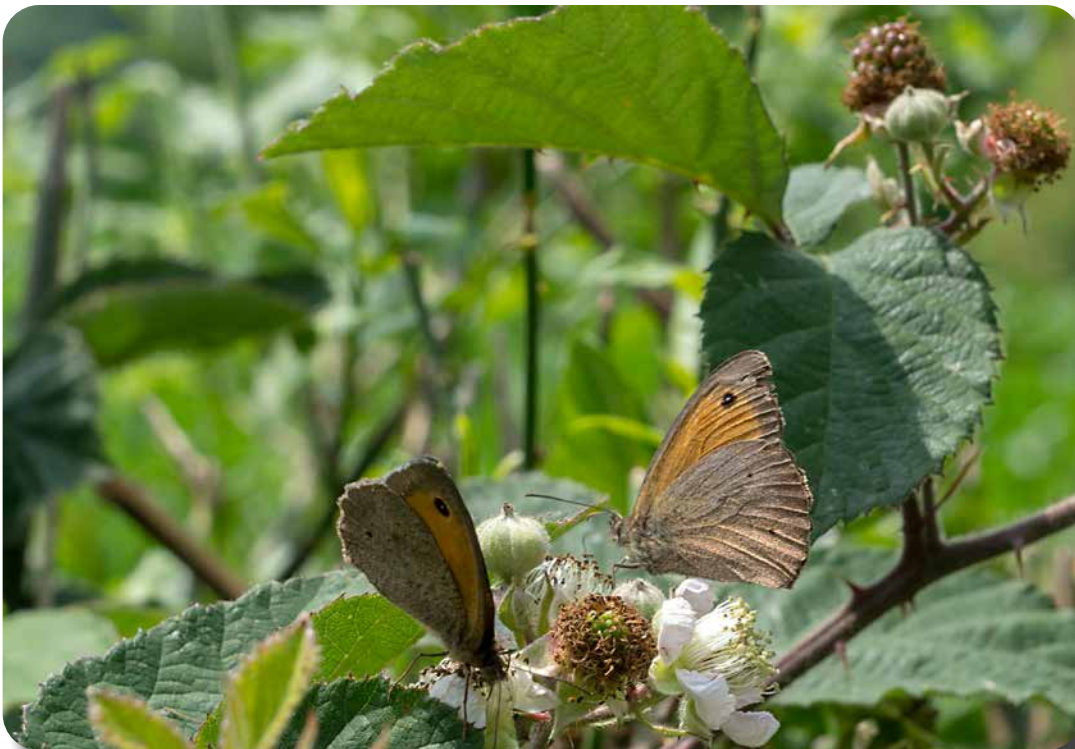
Als een groep niet stille zoogdieren struinden we door het landschap, met regelmatig een stop voor een deskundige uitleg door Ria of Luk. Onderweg leerden we vele dingen bij over vlinders, planten en bomen. Zo wist ik nog niet dat er geknotte es bestond, met wat details erover weeral slimmer geworden. Plotseling 2 reeën

in de pas gemaaide wei naast het bospad. Met alle verrekijkers en fototoestellen op hen gericht, bleven ze onverstoord eten van het lekkere hooi. Na 1 km verder wandelen misten we de Marc, scheen nog voor te komen. De moderne communicatiemiddelen gebruikt,

echter die technieken zijn er nog niet doorgedrongen, geen bereik. Oei, er zitten hier wolven. Iemand terug naar die reeën, de groep begint in koor te roepen MAAAARC. Zo'n 100m voor de groep een klein stemmeke, JA.

Bij luidruchtige groepen, als er iemand in stilte voorbij steekt merkt niemand dat. Allé de Marc in 't oog houden voortaan. De

prachtig wandeling werd voortgezet, afwisselend bos en weideland. Na de nodige kilometers in de benen terug met de auto's naar het hotel. Vlug uitpakken en rap naar het terras aan de Maas voor het aperitief. Lekker bieren zorgden hier ook voor een stijging van de decibels. Was lekker en deed deugd zo'n pint. Waren er toch een paar madammen die hun lege bierflesjes verstopten achter ne bloempot zeker.

Verwonderlijk, maar bij het lekkere avondmaal, was het een stille groep. 't Zal van de grote honger geweest zijn.

Later op de avond, nog nagenietend van deze

prachtige dag en het plaatselijke bier, werd de groep kleiner. De slaapmutsen werden opgezet.

Luk en Ria, de ganse groep, bedankt. Wie had dit kunnen denken dat ons weekend de voorbode van een lange hete zomer zou worden. Tot volgende keer, wij kijken er naar uit.

Zaterdag 16 juni - voormiddag - Lucrèce D'Hollander

Fietstocht in de Maasduinen

Op zaterdagochtend vertrokken we met de veerboot voor een dagfietstocht richting Arcen.

Een fietspad, met de Maas aan de linkerkant en aardappelen, bieten en maïs aan de rechterkant, bracht ons tot in een heidegebied en vervolgens doorheen een bos met overwegend grove den, maar ook met berken.

Met de nodige stops voor onderzoek van de plantengroei, zelfs met loep, kwamen we in een volgend bos met meer afwisselende begroeiing, overwegend zomereiken (met zittend blad).

We zagen eveneens het resultaat van de inzet van de Nederlanders om de inheemse wilde

te hevig getrapt, ketting eraf

bloemensoorten te behouden door o.m. graslanden niet te maaien en de zaden van o.a. korenbloemen, papavers en margrietten hierin te verspreiden.

We zetten onze fietstocht verder langs “de tuinweg”. Deze heeft zijn naam niet gestolen, we zagen ongelooflijk mooi aangelegde tuinen en ook een handelszaak “Balkonpflanzen und Beetpflanzen”, verder ook kwekers van grasmatten. Zij leggen grote weilanden aan, zo vlak als een biljart, met wel heel erg groen gras. Aan de overkant was het gras niet groener! Onze pret kon niet op, want na deze wel heel afwisselende omgevingen kregen we daar bovenop nog een zicht op verschillende plassen, ontstaan door zandwinning, met uiteraard ook wat vogelsoorten zoals lepe-laars, blauwe reigers, bergeendjes zelfs met jongen, zwanen ook met jongen, kuifeendjes, kokmeeuwen, kieviten,...

We fietsten verder langs de grensweg tussen Nederland en Duitsland, die ons tenslotte tot bij het kasteel van Arcen bracht, waar we onze meegebrachte picknick konden nuttigen.

Zaterdag 16 juni - namiddag - Karel Soors

Fietsen en wandelen in Arcen

Een beetje geschiedenis bij het slot.

Tussen Maas en de Duitse grens ligt het landgoed Arcen. Door haar natuurlijke goede ligging kreeg het een groeiende aandacht. Al in de 14de eeuw werd er een burcht gebouwd. De na-ijver tussen de verschillende heren zorgde voor onderlinge strijd. De bewoning werd volledig verwoest. Een nieuw kasteel kwam er tussen 1511 en 1521. Maar niet voor lang, want de Spaanse huurlingen maakten er brandhout van. De volgende eigenaar herbouwde de ruïne in het begin van de 18de eeuw.

Rond 1700 behoorde Arcen nog tot het Pruisisch rijk. Na de val van Napoleon kwam het stadje bij Nederland en in 1972 werd het ondergebracht bij de stichting Limburg.

Het bezoek aan de kas-teelruïne

Nabij de Tiend-schuur was een fietsen-staanplaats. We stapten daarna over de slot-brug naar het arsenaal.

Als goede Bourgondiërs zochten we in de tuinen naar een rustige drink- en eet-plaats. In een uithoek dicht bij aaiweide von-den we die.

Na een vlugge hap uit de goed gevulde knap-zak was het ons vrij om de 15 verschillende tuinen en de vele bloemperken en waterpar-

tijen te bezoeken. Ik heb altijd een voorliefde gehad voor waterpartijen en toen deze nog afgeboord waren met hosta en mijn geliefde zwanenbloemen kon mijn dag niet meer stuk.

Voor de liefhebbers van een vlin-dertuin, hier het vlindermengsel: nachtschone, korenbloem, Perugia, muurbloem, gele ganzenbloem, meisjesogen, damastbloem, vaste lupine, margriet, zonnebloem, zil-verschildzaad, groot kaasjeskruid, kosmos, strandviolier en duizendblad. De bloeiperiode is van juni tot in het najaar.

Het werd een boeiende wandeling door al die verschillende tuinpartijen.

Na het bezoek trokken we naar het gezellig stadscentrum aan de Maas. De oude schanstoren moet wel be-hoord hebben tot de versterking van het stadje in de 15de eeuw.

De mooie dag werd afgesloten met een fietstocht langs de Maas, een overzetboot bracht ons naar de lin-keroever. We fietsten daar door een jongnatuurgebied, in 1997 ontstaan door kleiwinning. Nieuwe natuur met jong ooibos (jong groen langs de rivier), zomerkruiden, vlinders en watervogels o.a. kuifeend, fuut, meer-koet, wilde eend en reiger.

Zondag 17 juni - voormiddag - Frieda Vermeulen

Wandeling aan het Reindersmeer

We wandelen door een zeer afwisselend landschap onder begeleiding van veel vogelgezang van o.a. zwartkop, vink, merel, grasmus en fitis. In het duingebied zorgt zangzegge er met zijn wortelstokken voor dat het zand wordt vastgehouden. We bewonderen ook havikskruid, brede wespenorchis, brunel, harig knopkruid, waternavel.... Tussen de be-

Voor vandaag hebben Luk en Ria een wandeling uitgestippeld aan het Reindersmeer. Het natuurgebied is ontstaan nadat voor de grindontwikkeling miljoenen tonnen zand en grind zijn afgegraven. Na veel protest hiertegen is dan uiteindelijk beslist om het Reindersmeer en omgeving natuurvriendelijk in te richten.

Als we uit de auto's zijn gestapt, kunnen we al direct een grote weerschijnvlinder bewonderen.

Een beetje verderop staat vingerhoedskruid. Luk geeft ons uitleg over de speciale manier waarop de bestuiving daarvan gebeurt. Een bloem is eerst mannelijk. Als ze ouder wordt, verdwijnt het mannelijk gedeelte en het vrouwelijke ontwikkelt zich. Hommels komen eerst naar de grote vrouwelijke bloemen onderaan en brengen er zo stuifmeel van een andere plant op. Dan gaan de hommels verder naar boven, naar de kleinere bloemen die nog mannelijk zijn. Dat stuifmeel nemen ze dan weer mee naar andere planten.

we ook een trechterspin, die een net bouwt dat echt een trechter is waaruit prooien niet meer weg geraken.

Een dode spitsmuis is ook aanleiding tot een weetje. Die muizen eten voornamelijk dierlijk

voedsel en ze worden bijna alleen gegeten door kerkuilen, omdat ze zo stinken. Andere rovers zoals katten lusten zo'n muis niet.

We passeren ook een mooi stuk met adelaarsvarens. Zij hebben van alle planten in België het grootste blad omdat er uit de wortelstok steeds slechts 1 stengel per keer groeit. Andere varens vormen vanuit de grond ineens meerdere vertakkingen.

Naast de steile wand naast het strand van het meer gaat Luk ineens op jacht naar een leeuw. Hij begint in het losse zand te zoeken en vindt dan: een mierrenleeuw. De larve hiervan heeft een speciale methode gevonden om aan eten te geraken. Ze graaft zich in in het losse zand en zorgt zo voor een trechtervormig kuiltje. Mieren die in deze trechter terecht komen, kunnen niet meer weg en worden vastgegrepen tussen de kaken van de leeuw. Die spuit er dan verteringssappen in en kan zo de mier leeg zuigen. Zo'n larve leeft wel 2 à 3 jaar.

Onze wandeling loopt verder langs het meer, tot we aan een pontje komen: een speciale manier om aan de overkant te geraken! Het pontje moet je zelf d.m.v. een staalkabel naar de overkant trekken, 100 meter verder. We moeten onze groep in 2 splitsen en gelukkig zijn er enkele dapperen die willen trekken.

Een aparte ervaring!

Daarna wandelen we terug naar de auto's voor onze picknick. Het was echt een prachtig gebied, ver weg van alle drukte en precies helemaal weg van de gewone wereld.

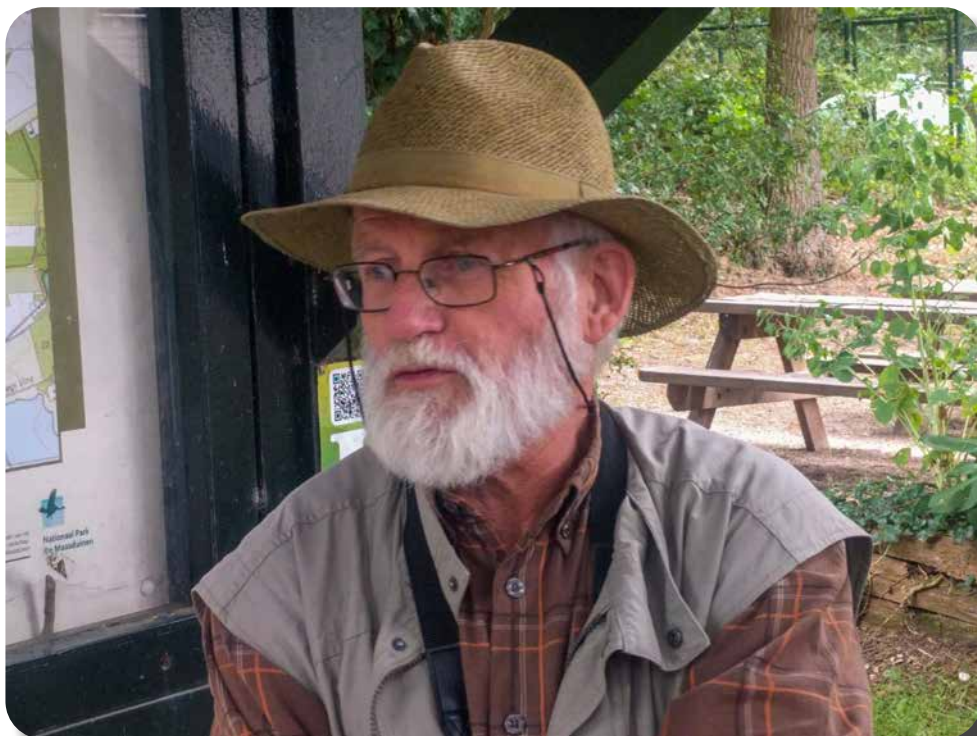

Zondag 17 juni - namiddag - Hilde Janssens

Landgoed De Hamert

We komen samen bij de jachthut van Landgoed De Hamert. Het gebied is eigendom van het Limburgs Landschap. Gerard Schoonenberg vertelt ons dat de machtige eikenbomen bij de inkom van het 4000ha grote domein preventief gespoten zijn tegen de duizenden processierupsen. Gelukkig leren de koolmezen intussen dat die beestjes ook eetbaar zijn.

Als het in België te hard regent en de Ourthe en de Amblève het

water niet voldoende kunnen slikken zijn hier overstromingen. Ook de klimaatverandering veroorzaakt zwaardere regenbuien. We bewonderen de springbalsemien en de grotere reuzenbalsemien die groeien langs het kanaal.

Duizenden jaren geleden vloeiden Rijn en Maas hier samen. Door het overvloedige vocht in het gebied wonen er veel vogels. Ook de ijsvogel bouwt hier zijn nest. Van de 28 soorten vissen die hier foerageren, staan er 20 op de rode lijst. Er zijn bewoonde dassenburchten, vossen en reeën.

We wandelen door verschillende biotopen: nat venengebied, droge akkerweiden en naaldhoutgebied voor bosbouw. Daar groeit vooral de grove den. Dat zijn waardevolle bomen voor het stutten van mijngangen en het vastleggen van stuifzand. De fel besproken Amerikaanse eik doet het momenteel eigenlijk toch niet zo slecht. Hij is niet inheems, maar door menselijk geduld en de natuur zijn gang te laten gaan, zijn er momenteel al meer soorten insecten in de boom geteld dan dat men in de lijsterbes kan vinden.

In het stuifduinengebied, dat 100.000 jaar geleden is ontstaan, woont o.a. de zandhagedis en de rugstreeppad.

Loopgraven vormen de herinnering aan de 2de wereldoorlog. Ze zijn een ideaal terrein voor de gladde slang. Ook een grafheuvel met nog veel mysteries vraagt onze aandacht, maar is ook interessant voor wetenschappelijk onderzoek. Misschien is dit een vorstengraf met vele kleine bijgaven? Uit de pollenanalyse blijkt het te dateren rond 2000 jaar voor Chr. Het vennengebied is uitgestoven door de wind en dichtgegroeid met veen. Schapen weten dat dit gebied wiebelt. Voor mensen is het daar levensgevaarlijk.

We ruiken nog de moerasspirea en bewonderen de zebrarupsen, de moerasandoorn, de agrimonie, de valeriaan en de vele kaardenbollen.

Het was een namiddag om van te genieten! Na de koffie en een lekkere pannenkoek reden we voldaan weer richting onze thuis.

Dank aan Ria en Luk en al de aanwezige Natuurpunt(st)ers die er samen een fijn weekend van hebben gemaakt!

Het Maashotel

Veerweg 11 Broekhuizen - Nederland

Tel. 31 (0)77 463 2114

www.hetmaashotel.nl

info@hetmaashotel.nl

Een leuk hotel aan de oever van de Maas met verzorgd ontbijt,
picknick en heerlijk diner.

Deelnemers

Anne Teerlynck, Annemie Herteweg, Dirk Vandorpe, Erik Feys,
Frieda Vermeulen, Hedwig Van den Eynden, Hilde Janssens,
Hilde Van Reeth, Jan Eulaers, Karel Soors, Kurt Crauwels,
Luc Schelfhout, Lucrèce D'Hollander, Luk Smets, Lutgarde Verlinden, Marc Meuris,
Marie-Paule Van Krunkelsven, Marleen Van de Mosselaer, Michel Verfaillie, Mieke Waets,
Peter Van Elsacker, Ria Thys, Rony Van Regenmortel

Tijdens het weekend noteren Marc, Dirk en Mieke, Lucrèce, Karel, Frieda en Hilde hun
ervaringen en zorgen de fotografen Dirk, Karel en Luk voor blijvende herinneringen.
Het resultaat hiervan is deze verslagbundel.

28 december 2018

Organisatie weekend en Lay-out verslagbundel: Ria Thys en Luk Smets